

สหรัฐฯ ตัดสินขึ้นต้น
โซลาร์เซลล์ไทยเสี่ยง
AD/CVD...ระยะสั้น
ส่งผลจำกัดต่อ
ส่งออก ทว่าอาจเสี่ยง
เผชิญการแข่งขันกับ
เกาหลีใต้เพิ่มขึ้น

กระทรวงพาณิชย์สหรัฐฯ ได้เปิดเผยผลไต่สวนขึ้นต้นว่า มีผู้ผลิตจากจีน บางรายได้ใช้ฐานการผลิตใน 4 ประเทศอาเซียนรวมถึงไทยเพื่อเลี่ยง มาตรการ AD/CVD ทำให้มีความเสี่ยงที่จะถูกเก็บอากรขาเข้าร้อยละ 16-254 แต่ได้คำสั่งคุ้มครองจากประธานาธิบดีสหรัฐฯ ถึงกลางปี 2567

ทั้งนี้ ในปี 2566 ผลกระทบต่อการส่งออกไปสหรัฐฯ น่าจะยังคงอยู่ใน วงจำกัด และเติบโตได้ตามกระแสการลงทุนพลังงานสะอาดในสหรัฐฯ ทว่า ในระยะถัดไปอาจจะส่งผลต่อส่งออก โดยเกาหลีใต้น่าจะเข้ามาเป็นคู่แข่ง สำคัญในการชิงส่วนแบ่งส่งออกไปสหรัฐฯ ขณะที่ระดับผลกระทบจะขึ้นอยู่กับ ผลุกรณ์ของผู้ผลิตไทยต่อทางการสหรัฐฯ

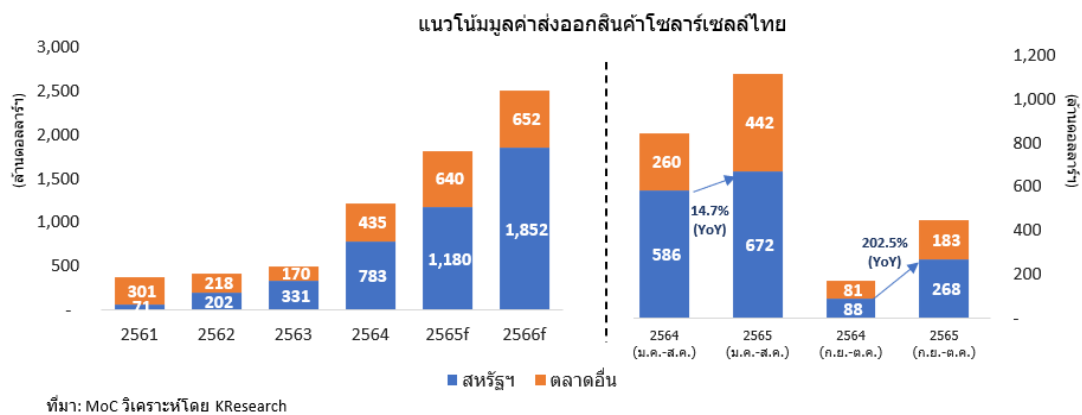
ศูนย์วิจัยกสิกรไทย ประเมินว่า ในปี 2566 มูลค่าส่งออกสินค้าโซลาร์เซลล์ ไทยไปยังสหรัฐฯ น่าจะเติบโตราวร้อยละ 57 เร่งตัวจากปี 2565 ที่น่าจะ เติบโตกว่าร้อยละ 50

สหรัฐฯ นับได้ว่าเป็นตลาดส่งออก “สินค้าโซลาร์เซลล์”¹ ที่สำคัญอันดับ 1 ของไทย โดยครองสัดส่วน การส่งออกมากกว่าครึ่งหนึ่งในช่วงหลายปีที่ผ่านมา อย่างไรก็ตาม การส่งออกดังกล่าวกำลังเผชิญความท้าทาย จากการเปิดไต่สวนของสหรัฐฯ เกี่ยวกับการหลบเลี่ยงมาตรการตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุน (AD/CVD Circumvention) ของผู้ผลิตจีน โดยเมื่อต้นเดือนธันวาคม 2565 กระทรวงพาณิชย์สหรัฐฯ ได้ เปิดเปิดเผยผลไต่สวนขึ้นต้นว่า มีผู้ผลิตจากจีนบางรายได้ใช้ฐานการผลิตในไทย มาเลเซีย เวียดนาม และ กัมพูชา เพื่อหลบเลี่ยงอากรจากมาตรการ AD/CVD ทำให้ผู้ผลิตที่มีฐานการผลิตใน 4 ประเทศดังกล่าวมี ความเสี่ยงที่จะถูกเก็บอากรนำเข้าในอัตราร้อยละ 16-254 เช่นเดียวกับอัตราภาษีที่เก็บจากบริษัทในจีนภายใต้ มาตรการ AD/CVD โดยผลการไต่สวนขั้นสุดท้ายจะถูกประกาศในเดือนพฤษภาคม 2566 และมีผลบังคับใช้ ตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2567 หลังครบกำหนดคำสั่งประธานาธิบดีสหรัฐฯ ที่ให้ยกเว้นอากรสินค้านี้ดังกล่าวจาก กลุ่มประเทศที่ถูกไต่สวนเป็นระยะเวลา 2 ปี เพื่อให้ผู้ประกอบการธุรกิจพลังงานสะอาดในสหรัฐฯ มีเวลาปรับตัว

¹ รวมความถึงโซลาร์เซลล์ที่ยังไม่ได้ประกอบเป็นแผง และที่ประกอบเป็นแผงแล้ว ซึ่งมีพิกัดศุลกากรขาออก 85414021 และ 85414022 ตามลำดับ

ปี 2566 ส่งออกไปสหรัฐอเมริกา ได้รับผลกระทบจำกัดและยังเติบโตจากสิทธิประโยชน์พลังงานสะอาด

สำหรับระยะเฉพาะหน้าปี 2566 ศูนย์วิจัยกสิกรไทย มองว่า ผลกระทบต่อการส่งออกของไทยไปยังสหรัฐฯ น่าจะยังคงอยู่ในวงจำกัด เนื่องจากในช่วงดังกล่าว อัตราภาษียังคงได้รับการคุ้มครองจากคำสั่งประธานาธิบดีสหรัฐฯ ทำให้ผู้ประกอบการธุรกิจพลังงานทดแทนในสหรัฐฯ น่าจะยังคงนำเข้าสินค้าจากผู้ผลิตที่เป็นคู่ค้าเดิมอยู่ ส่งผลให้แนวโน้มส่งออกสินค้าโซลาร์เซลล์จากไทยไปยังสหรัฐฯ น่าจะยังคงเติบโตได้ตามกระแสการลงทุนพลังงานสะอาดในสหรัฐฯ โดยได้แรงหนุนหลักจากกฎหมายจัดการเงินเฟ้อ (Inflation Reduction Act) ที่สหรัฐฯ เพิ่งประกาศใช้ในช่วงกลางเดือนสิงหาคมที่ผ่านมา โดยมีการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีสำหรับภาคธุรกิจ และเครดิตเงินคืนสำหรับภาคครัวเรือน ในการจูงใจให้ติดตั้งพลังงานสะอาดโดยเฉพาะโซลาร์เซลล์ ทั้งเพื่อลดการปล่อยคาร์บอน และค่าใช้จ่ายด้านไฟฟ้าที่เพิ่มขึ้นตามราคาเชื้อเพลิงฟอสซิล

ภายใต้แรงหนุนจากสิทธิประโยชน์ดังกล่าว ส่งผลให้มูลค่าส่งออกสินค้าโซลาร์เซลล์ไทยไปสหรัฐฯ เติบโตอย่างก้าวกระโดดในช่วงเดือนกันยายน-ตุลาคม 2565 ถึงร้อยละ 202.5 (YoY) เร่งตัวจากที่ขยายตัวเพียงร้อยละ 14.7 (YoY) ในช่วงระยะ 8 เดือนแรกของปีนี้ และคาดว่าจะยังคงเติบโตเร่งขึ้นอีกในปีหน้าจากผลของฐานที่ต่ำในช่วงแรกของปีนี้ แม้จะได้รับแรงกดดันจากเศรษฐกิจสหรัฐฯ ที่มีแนวโน้มชะลอตัว โดยศูนย์วิจัยกสิกรไทย คาดว่า ในปี 2566 มูลค่าส่งออกสินค้าโซลาร์เซลล์ไทยไปสหรัฐฯ น่าจะเพิ่มขึ้นแตะ 1,852 ล้านดอลลาร์ฯ เติบโตราวร้อยละ 57 เร่งตัวจากปี 2565 ที่น่าจะเติบโตกว่าร้อยละ 50

ในขณะที่การส่งออกสินค้าโซลาร์เซลล์ไทยไปยังตลาดโลกในปี 2566 แม้จะยังคงได้รับแรงหนุนจากความพยายามของภาคธุรกิจในหลายประเทศที่หันมาใช้พลังงานแสงอาทิตย์เพื่อลดต้นทุนค่าไฟที่ยังคงมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นตามราคาเชื้อเพลิงฟอสซิล แต่แนวโน้มดังกล่าวก็น่าจะได้รับแรงกดดันจากกิจกรรมทางเศรษฐกิจของโลกที่มีแนวโน้มชะลอตัว ส่งผลให้จังหวะการขยายตัวของการส่งออกสินค้าโซลาร์เซลล์ไทยไป

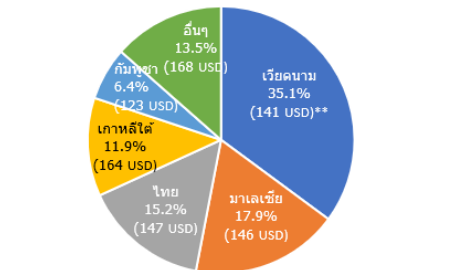
ตลาดโลกยกเว้นสหรัฐฯ อาจมีแนวโน้มชะลอตัวในปีหน้า ทั้งนี้ ศูนย์วิจัยกสิกรไทย คาดว่า มูลค่าส่งออกสินค้าโซลาร์เซลล์ไทยไปยังตลาดโลกในปี 2566 น่าจะเพิ่มขึ้นเป็น 2,503 ล้านดอลลาร์ฯ ขยายตัวกว่าร้อยละ 37 ชะลอตัวจากปี 2565 ที่น่าจะเติบโตราวร้อยละ 49

ในระยะถัดไป เกาหลีใต้อาจเข้ามาเป็นคู่แข่งสำคัญในการชิงส่วนแบ่งส่งออกไปสหรัฐฯ ขณะที่ผู้ผลิตไทยควรเร่งยื่นหลักฐานยืนยันว่าไม่อยู่ในข่ายเสี่ยงมาตรการ AD/CVD

ผลกระทบจากมาตรการของสหรัฐฯ น่าจะเริ่มปรากฏให้เห็นเมื่อช่วงเข้าปี 2567 เมื่อผู้ประกอบการธุรกิจพลังงานทดแทนในสหรัฐฯ อาจเริ่มพิจารณาปรับเปลี่ยนผู้ผลิตที่เป็นคู่ค้าของตนในการจัดซื้อสินค้าโซลาร์เซลล์ เพื่อเตรียมรองรับการปรับขึ้นอัตราภาษีที่จะเริ่มมีผลบังคับใช้ราวช่วงกลางปี 2567 โดยสหรัฐฯ น่าจะยังคงมีแนวโน้มที่ต้องพึ่งพาการนำเข้าเป็นหลัก เพื่อตอบสนองอุปสงค์สินค้าโซลาร์เซลล์ที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นต่อเนื่องจากแรงหนุนของนโยบายพลังงานสะอาดของสหรัฐฯ ขณะที่การลงทุนในห่วงโซ่อุปทานโซลาร์เซลล์ในสหรัฐฯ เพื่อการพึ่งพาตนเอง ก็อาจยังต้องใช้ระยะเวลาและเงินลงทุนที่สูง

นับแต่ปี 2567 แนวโน้มของความได้เปรียบเสียเปรียบในการแข่งขันระหว่างประเทศคู่ค้าสหรัฐฯ ทั้ง 4 ประเทศที่ถูกไต่สวนอาจจะยังไม่ค่อยเปลี่ยนแปลงมากนัก เนื่องจากแต่ละประเทศมีโอกาสที่จะถูกจัดเก็บอากรเลี้ยง AD/CVD ในอัตราที่ใกล้เคียงกัน ขณะที่ราคาต่อหน่วยโดยเฉลี่ยของสินค้าโซลาร์เซลล์ที่ส่งออกไปสหรัฐฯ ในปัจจุบันมีระดับที่ไม่ต่างกันมากนัก ยกเว้นกัมพูชาที่มีราคาเฉลี่ยต่ำกว่าประเทศอื่น เนื่องจากผู้ผลิตในกัมพูชามักเป็นผู้ลงทุนจากจีนซึ่งมีต้นทุนการผลิตที่ต่ำกว่า ต่างจากประเทศอื่นที่มีผู้ผลิตหลากหลายทั้งจากญี่ปุ่น เกาหลีใต้ และผู้ลงทุนท้องถิ่น

ประเทศส่งออกสินค้าโซลาร์เซลล์ไปสหรัฐฯ สูงสุด 5 อันดับแรก*

* มูลค่าช่วง 9 เดือนแรกปี 2565
** ราคาต่อหน่วยเฉลี่ย USD

ในอีกด้านหนึ่ง คู่แข่งที่น่าจับตามองและอาจกลายเป็นตัวเลือกของผู้ประกอบการพลังงานทดแทนในสหรัฐฯ มากขึ้น คือ ผู้ผลิตที่มีฐานในเกาหลีใต้ ซึ่งไม่อยู่ในข่ายของการถูกไต่สวน และครองส่วนแบ่งการนำเข้าสินค้าโซลาร์เซลล์ของสหรัฐฯ เป็นอันดับที่ 4 ในปัจจุบัน แม้ว่าราคาเฉลี่ยต่อหน่วยของเกาหลีใต้จะสูงกว่าประเทศคู่แข่งที่ถูกไต่สวนมากกว่าร้อยละ 11 แต่หากรวมอากรของการเลี้ยง AD/CVD แล้ว สินค้าโซลาร์เซลล์จากเกาหลีใต้ก็อาจมีโอกาแข่งขันกับคู่แข่งที่โดนไต่สวนซึ่งรวมถึงไทยได้

อย่างไรก็ดี ระดับผลกระทบต่อการส่งออกสินค้าโซลาร์เซลล์ไทยไปสหรัฐฯ จะมากขึ้นเพียงใดก็ขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านจังหวะและผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินการยื่นหลักฐานของผู้ผลิตใน

ไทยต่อทางการสหรัฐฯ เพื่อให้พ้นจากข้อกล่าวหาดังกล่าว เนื่องจากผลได้ส่วนของสหรัฐฯ ในครั้งนี้ แม้ว่า จะถูกพิจารณาให้มีผลครอบคลุมระดับประเทศ แต่สหรัฐฯ ก็ยังเปิดช่องให้ผู้ที่ไม่เข้าข่ายเลยมาตรการ AD/CVD ได้แก่ ผู้ผลิตท้องถิ่น และผู้ผลิตต่างชาติที่มาจากประเทศนอกข่ายมาตรการ AD/CVD ซึ่งมีอยู่ราวร้อยละ 70 ของจำนวนผู้ผลิตในไทย² สามารถยื่นหลักฐานเพื่อให้ทางการสหรัฐฯ พิจารณายกเว้นจากมาตรการตอบโต้ได้ ยิ่งไปกว่านั้น ในช่วงระหว่างการไต่สวนก่อนการประกาศผลขั้นสุดท้ายในช่วงกลางไตรมาส 2 ปี 2566 ผู้ผลิตที่อยู่ในข่ายมาตรการ AD/CVD จากประเทศแม่มาก่อน ก็ยังสามารถยื่นข้อมูลเพื่อแสดงว่ามีกระบวนการผลิตที่มีการแปรสภาพอย่างเพียงพอในไทย ซึ่งอาจจะทำให้มีบางผู้ผลิตพ้นจากข้อกล่าวหาดังกล่าวเพิ่มเติมได้

อนึ่ง นอกเหนือจากประเด็นมาตรการตอบโต้การเลี่ยง AD/CVD แล้ว ประเด็นด้านภูมิรัฐศาสตร์ ระหว่างชาติพันธมิตรสหรัฐฯ และจีน ก็เป็นอีกประเด็นที่น่าจะต้องติดตาม เพราะอาจจะส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมสินค้าไฮลาร์เซลล์ไทยในระยะข้างหน้า โดยเฉพาะในช่วงที่ชาติพันธมิตรสหรัฐฯ พยายามที่จะลดการพึ่งพาห่วงโซ่อุปทานของจีนในอุตสาหกรรมต่างๆ ซึ่งรวมถึงการผลิตไฮลาร์เซลล์ ทั้งนี้ ปัจจุบัน จีนครองส่วนแบ่งตลาดโลก สำหรับวัตถุดิบและชิ้นส่วนต้นน้ำสำคัญในการผลิตไฮลาร์เซลล์เป็นสัดส่วนที่สูง เช่น Polysilicon ราวร้อยละ 79 และ Wafer ราวร้อยละ 97 เป็นต้น ส่งผลให้หลายประเทศทั้งสหรัฐฯ EU และเกาหลีใต้ พยายามที่จะลงทุนในห่วงโซ่อุปทานต้นน้ำสำหรับการผลิตไฮลาร์เซลล์เพื่อพึ่งพาตนเองมากขึ้น และอาจมีมาตรการทางการค้าที่ทวีความเข้มข้นออกมาอีกในอนาคตเพื่อหนุนให้เกิดการลงทุนและหันมาใช้ห่วงโซ่อุปทานดังกล่าวมากขึ้น ดังนั้น ผู้ผลิตสินค้าไฮลาร์เซลล์ไทยอาจจะจำเป็นต้องติดตามสถานการณ์ที่อาจเปลี่ยนแปลงได้เสมอ และปรับห่วงโซ่อุปทานการผลิตของตนให้เหมาะสมทั้งด้านต้นทุนและตลาดที่ต้องการส่งออก

Disclaimers รายงานวิจัยนี้จัดทำโดย บริษัท ศูนย์วิจัยกสิกรไทย จำกัด (KResearch) เพื่อเผยแพร่เป็นการทั่วไป โดยอาศัยแหล่งข้อมูลสาธารณะ หรือ ข้อมูลที่เชื่อว่ามีความน่าเชื่อถือที่ปรากฏขณะจัดทำ ซึ่งอาจเปลี่ยนแปลงได้ในแต่ละช่วงเวลา ทั้งนี้ KResearch มีอาจรับรองความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ ความเหมาะสม ความครบถ้วนสมบูรณ์ หรือความเป็นปัจจุบันของข้อมูลดังกล่าว และไม่มีวัตถุประสงค์เพื่อชี้ชวน เสนอแนะ ให้คำแนะนำ หรือจูงใจในการตัดสินใจเพื่อดำเนินการใดๆ แต่อย่างใด ดังนั้น ท่านควรศึกษาข้อมูลด้วยความระมัดระวัง และใช้วิจารณญาณอย่างรอบคอบก่อนตัดสินใจใดๆ KResearch จะไม่รับผิดชอบในความเสี่ยงใดๆ ที่เกิดขึ้นจากการใช้ข้อมูลดังกล่าว

ข้อมูลใดๆ ที่ปรากฏในรายงานวิจัยนี้ถือเป็นทรัพย์สินของ KResearch และ/หรือบุคคลที่สาม (แล้วแต่กรณี) การนำข้อมูลดังกล่าว (ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน) ไปใช้ต้องแสดงข้อความถึงสิทธิความเป็นเจ้าของแก่ KResearch และ/หรือบุคคลที่สาม (แล้วแต่กรณี) หรือแหล่งที่มาของข้อมูลนั้นๆ ทั้งนี้ ท่านจะไม่ทำซ้ำ ปรับปรุง ดัดแปลง แก้ไข ส่งต่อ เผยแพร่ หรือกระทำการลักษณะใดๆ เพื่อวัตถุประสงค์ในทางการค้า โดยไม่ได้รับอนุญาตล่วงหน้า เป็นลายลักษณ์อักษรจาก KResearch และ/หรือบุคคลที่สาม (แล้วแต่กรณี)

² ปัจจุบันไทยมีจำนวนผู้ผลิตสินค้าไฮลาร์เซลล์อยู่ราว 36 ราย เป็นสัญชาติไทย 50% ร่วมทุน 14% และต่างประเทศที่ไม่ใช่จีน 6% ข้อมูลจากสถาบันไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์